

## Pytania o Karola Wojtyłę Cz-5 (nr 28 GB)

### 5. Kiedy Karol Wojtyła został biskupem i jakie słowa stały się jego dewizą?

#### Odpowiedź:

Ks. Karol Wojtyła mianowany został biskupem tytularnym diecezji Ombi i sufraganiem archidiecezji krakowskiej przez Papieża Piusa XII bullą z dnia 4 lipca 1958 r. Nominację na nowego biskupa przywiózł z Rzymu ks. prałat Bolesław Filipiak, późniejszy kardynał, wówczas emisariusz Prymasa. O nominacji na biskupa dowiedział się będąc na obozie kajakowym w Świętej Lipce. Konsekracja odbyła się w niedzielę 28 września 1958 r. w bazylice katedralnej na Wawelu. Konsekratorem księdza Wojtyły był arcybiskup Eugeniusz Baziak, metropolita lwowski i administrator archidiecezji krakowskiej. Współkonsekratorami byli: bp Franciszek Jop – ordynariusz diecezji opolskiej, i bp Bolesław Kominek z Wrocławia. Na przyjęciu z okazji konsekracji toast wygłosił prof. A. Vetulani. Biskup Karol Wojtyła został biskupem pomocniczym arcybiskupa krakowskiego Eugeniusza Baziaka i najmłodszym członkiem Episkopatu.

Nowy biskup przyjął za dewizę słowa świętego Ludwika Marii Grignon de Monfort:

TOTUS TUUS – cały Twój

W książce „Dar i tajemnica” Jan Paweł II pisze, że „Totus Tuus” bierze początek od św. Ludwika Marii Grignon de Monfort. (Święty Ludwik Maria Grignon de Monfort napisał dzieło pt. „Traktat o doskonałym nabożeństwie do NMP”, które czytane było przez Karola Wojtyłę – robotnika Solvay’u „tam i z powrotem”.)

„Totus Tuus” jest właściwie skrótem pełniejszej formuły zawierzenia Matce Bożej, która brzmi: „Totus Tuus ego sum et omnia mea Tua sunt. Accipio Te in mea omnia. Praebe mihi cor Tuum, Maria”, co w tłumaczeniu o. Jerzego Domańskiego, b. Redaktora Naczelnego „RYCERZA NIEPOKALANEJ”, znaczy: „Jestem cały Twój i wszystko, co moje, jest Twoje. Przyjmuję Cię na własność. Daj mi Twoje serce, Maryjo”.

O. Jerzy Domański zauważa przy tym pewną subtelność, cytat w języku łacińskim jest bardziej wymowny.

A jaka jest odpowiedź samego Ojca Świętego Jana Pawła II na pytanie Vittorio Messoriego dotyczące motta pontyfikalnego „TOTUS TUUS, Cały Maryi”?

„TOTUS TUUS” według książki „PRZEKROCZYĆ PRÓG NADZIEI”:

„TOTUS TUUS”... Formuła ta nie ma tylko charakteru pobożnościowego, nie jest wyrazem tylko dewocji, lecz jest czymś więcej. Muszę dodać, że przekonanie do takiego właśnie nabożeństwa, zrodziło się we mnie w okresie, gdy podczas drugiej wojny światowej pracowałem jako robotnik w fabryce. Przedtem zdawało mi się, że powinienem odsunąć się nieco od dziecięcej pobożności Maryjnej na rzecz chrystocentryzmu. Dzięki św. Ludwikowi Grignon de Monfort zrozumiałem, że prawdziwe nabożeństwo do Matki Bożej jest właśnie chrystocentryczne, co więcej, jest najgłębiej zakorzenione w Trynitarnej tajemnicy Boga, związane z misterium Wcielenia i Odkupienia. Tak więc nauczyłem się na nowo Maryjności i ten dojrzały kształt nabożeństwa do Matki Bożej idzie ze mną od lat, a jego owocem jest zarówno Encyklika Redemptoris Mater, jak i List Apostolski Mulieris dignitatem. W odniesieniu do pobożności maryjnej każdy z nas musi być świadom, że nie chodzi tylko o potrzebę własnego serca, o pewną skłonność uczuciową, ale także o obiektywną prawdę o Bogarodzicy. Maryja jest nową Ewą, którą Bóg stawia wobec nowego Adama – Chrystusa, poczynając od Zwiastowania, poprzez noc betlejemskiego narodzenia, poprzez gody weselne w Kanie Galilejskiej, do Krzyża na Golgocie, i z kolei do wiecznika Zielonych Świąt: Matka Chrystusa Odkupiciela jest Matką Kościoła.

Sobór Watykański II jest tutaj krokiem milowym, zarówno gdy chodzi o doktrynę, jak i nabożeństwo. Trudno cytować cały ten wspaniały VIII rozdział Lumen gentium, ale trzeba

by tak uczynić. Uczestnicząc w Soborze, w tym rozdziale rozpoznałem się w pełni, odnalazłem wszystkie moje dawniejsze doświadczenia od lat młodzieńczych, odnalazłem też tę szczególną więź, jaka łączy mnie z Bogarodzicą w coraz to nowych wymiarach.

Wymiar pierwszy, najdawniejszy, to modlitwa w dzieciństwie przed obrazem Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wadowickim kościele parafialnym, to jest tradycja karmelitańskiego szkaplerza, głęboko wymowna i symboliczna, z którą związałem się od czasu mojej młodości poprzez klasztor karmelitów „na górcie”, w moim rodzinnym mieście. To jest tradycja pielgrzymek do sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej, jednego z tych miejsc ściągających rzesze pielgrzymów, zwłaszcza południowej Polski oraz z drugiej strony Karpat. To sanktuarium regionalne ma jeszcze jedną właściwość, mianowicie jest ono nie tylko maryjne, ale też głęboko chrystocentryczne. Pielgrzymki zaś, które przybywają, w ciągu dnia swego pobytu na Kalwarii przede wszystkim odbywają „dróżki”, a są one po prostu „drogą krzyżową”, na której człowiek odnajduje swoje miejsce przy Chrystusie poprzez Maryję. Ukrzyżowanie jest też najwyższym punktem topograficznym, który dominuje nad całą okolicą sanktuarium. Uroczysta procesja maryjna poprzedzająca uroczystość Wniebowzięcia to nic innego, jak wyraz wiary ludu chrześcijańskiego w szczególny udział Maryi w zmartwychwstaniu i chwale własnego Syna.

Od najmłodszych lat maryjność wiązała się więc dla mnie ściśle z wątkiem chrystologicznym. W tym kierunku wychowywało mnie właśnie Kalwaryjskie sanktuarium.

Osobny rozdział stanowi Jasna Góra ze swą ikoną Czarnej Madonny. Dziewica Jasnogórska czczona jest od wieków jako Królowa Polski. Jest to sanktuarium całego Narodu. U swej Pani i Królowej naród polski szukał przez wieki i szuka nadal oparcia i siły duchowego odrodzenia. Jest to miejsce szczególnej ewangelizacji. Wielkie wydarzenia w życiu Polski są zawsze jakoś z tym miejscem związane.

Dawna i współczesna historia mojego narodu właśnie tam, na Jasnej Górze, znajduje punkt swej szczególnej koncentracji. Myślę, że to, co powiedziałem, wystarczająco tłumaczy maryjną pobożność obecnego Papieża, a nade wszystko jego postawę całkowitego zawierzenia Maryi – owo Totus Tuus”.

#### INFORMACJE DODATKOWE

1 Encyklika – wywodzi się od greckiego „enkyklos”, oznaczającego „pismo okólne”, „list wędrujący”, „okólnik”. Terminu „encyklika” na określenie swego pisma użył po raz pierwszy dopiero papież Marcin I (649–653), który tak właśnie nazwał swój list napisany do kościoła w Kartaginie. Każdą encyklikę rozpoczyna „arenga”, uroczysta formuła umieszczona na początku ważnych dokumentów. Współcześnie w dokumentach kościelnych „arengą” nazywa się pierwsze słowa pisma papieża lub uchwał soborowych, od których ów dokument przyjmuje nazwę, słów tak zazwyczaj dobieranych, aby sugerowały główny temat całego pisma.

*opracował Andrzej Witkowski*